

Труд за Бог

Освещаването на работата е основната характеристика на духа на Опус Деи.

Публикуваме пълния текст на проповедта, в която св. Хосемария говори за освещаването на човешкия труд.

Мнозина се захващат, малцина довеждат нещата докрай... И сред тези малцина би трябвало да сме ние, които се стараем да постъпваме като синове Божи. Не забравяйте: само делата, извършени с любов и приключени успешно, заслужават похвалата на Господ, намерила

място в Светото писание: „Крайт на една работа е по-добър от началото ѝ”[1].

Може би вече сте чували в други беседи този забавен случай. Все пак бих искал отново да ви го припомня, понеже е много показателен и поучителен. Веднъж търсех в книгата с ритуали на Римската църква формулата за благославяне на последния камък на една сграда – този, който обема в себе си като символ дългогодишния тежък, усилен и упорит труда на много хора. Много се зачудих, като забелязах, че такава няма. Трябваше да се задоволя с една обща благословия. Признавам си, че ми изглеждаше невъзможно да има такъв пропуск и отново прочетох бавно, но напразно, съдържанието на книгата.

Доста християни вече не са така убедени, че пълнотата на живота, която Господ изисква от Своите деца, налага голямо старание при осъществяването на техните задачи, с което трябва да осветят дори най-дребните детайли.

Не можем да поднесем на Господ нещо, което да не е съвършено – поне според ограничените човешки възможности – което да има недостатък, което да не е внимателно изпълнено и в най-дребните детайли. Бог не приема калпавите работи. *„Никакво животно, което има недостатък, не принасяйте (Господу)”*, предупреждава Светото писание, *„защото с това няма да придобиете благоволение”* [2]. Затова работата на всеки от нас - ангажираща нашите дни и нашите сили - следва да бъде приношение, достойно за Създателя, дело на Бог и дело за

Бог. Накратко казано, работата ни следва да бъде образцова, безупречна.

56

Ако обърнете внимание, сред многото похвали, изречени за Исус от онези, които внимателно наблюдаваха живота Му, има една, която донякъде обединява всички. Говоря за възклицанието - пълно с почуда и ентузиазъм, което множеството повтаря, докато присъства удивено на чудесата му: „*Всичко хубаво върши*”[3]: както големите чудеса, така и дребните, всекидневни нещица, които никого не заслепяваха с блясъка си, но които Христос вършеше със съвършенството на Този, Който е съвършен Бог и съвършен Човек[4].

Целият живот на Господ ме изпълва с любов. Освен това

изпитвам особена слабост към Неговите 30 години на тайно съществуване във Витлеем, Египет и Назарет. Това време – наистина дълго – за което почти не се говори в Евангелието, сякаш няма свой собствен смисъл в очите на човек, който го оценява повърхностно. Въпреки това винаги съм твърдял, че мълчанието относно тези години от биографията на Учителя е доста красноречиво и крие чудесни уроци за християните. Това са били години, изпълнени с труд и молитва, през които Исус Христос е водил обикновен живот – като нашия, можем да кажем едновременно божествен и човешки. В онази обикновена и незнайна дърводелска работилничка Той всичко е вършил съвършено – както покъсно пред множеството от хора.

Работата като участие в Божията съзидателна сила

57

Веднага след своето създаване човекът е трябвало да работи. Това не си го измислям аз. Стига да прелистим първите страници от Библията, ще прочетем, че – преди грехът да влезе в света и вследствие на това провинение да дойдат смъртта, мъките и нищетата[5] - Бог направи Адам от земна пръст и създаде за него и за децата му този така хубав свят – градина, с цел „*да я обработва и да я пази*”[6].

Следователно би трябвало да сме убедени, че трудът е една дивна реалност, която ни е била наложена като неумолим закон, на който всички – по един или друг начин – сме подвластни, макар че някои се опитват да се измъкнат. Добре го запомнете:

това задължение не се е появило като следствие от първоначалния грях, нито се свежда до някакво откритие на модерните времена. Става дума за едно необходимо средство, което Бог ни поверява тук, на земята, за да изпълни със съдържание дните ни и за да ни направи съучастници в Своята съзидателна мощ, та да изкарваме прехраната си и същевременно да берем „плод за вечен живот”[7]: „човек се ражда, за да страда, както искрите – за да летят нагоре”[8].

Сигурно ще ми кажете, че са минали много векове и малцина мислят по този начин и че мнозинството – ако се впрегне да работи – го върши по разнообразни причини: едни - за пари; други – за да издържат семействата си; трети – за да заемат висок обществен пост, или

за да развият способностите си, или за да задоволят неморалните си страсти, или за да съдействат на обществения прогрес. Изобщо те се отнасят към своите занимания като към някакво задължение, от което не могат да избягат.

Срещу това късогледо, егоистично и назадничаво схващане ти и аз трябва да си припомним и да припомним на останалите, че сме Божи деца, към които – подобно на героите от евангелската притча – нашият Отец е отправил поканата: „Чедо, иди днес работи на лозето ми”.^[9] Уверявам ви, че ако всеки ден се опитваме да приемаме по този начин личните си задължения –като Божия заръка– ще се научим да вършим нещата с най-голямото човешко и свръхчовешко съвършенство, на което сме способни. Може би някой път ще се разбунтуваме

като големия син, който отвърна:
„Не искам”[10], но ще успеем да
реагираме и разкажани ще
положим по-големи усилия за
изпълнението на задачата.

58

*„При положение, че самото
присъствие на виден, достоен за
уважение човек е достатъчно, за
да се държат по-добре хората
пред него, как тогава
присъствието на Бог – постоянно,
разпространено по всички краища,
познато от нашите способности
и безкористно обичано – няма да
ни прави винаги по-добри в нашите
думи, дела и чувства?”[11].*

Действително, ако в съзнанието
ни беше добре запечатана
истината, че Бог ни гледа, и си
давахме сметка, че цялата ни
работа, всичките ни дела - нищо
не убягва от погледа Му, колко
внимателно щяхме да вършим

работата си и колко по-различни щяха да бъдат нашите действия! А това е тайната на светостта, която проповядвам от толкова години – Бог ни е призовал всички да Му подражаваме: призовал е и вас, и мене. Та като живеем сред света, бидейки обикновени хора, да се научим да поставяме като крайна цел на всичките ни разумни човешки дела нашия Господ Исус Христос.

Сега ще разберете още по-добре, че ако някой от вас не обича работата, която върши, ако не се чувства истински ангажиран в някое от благородните земни занимания, за да го осветява, ако няма професионално призвание, никога не ще успее да вникне в свръхестествената дълбочина на учението, която ви излагам точно защото ще му липсва това необходимо условие – да бъде добър трудещ се.

Предупреждавам ви - и това не е мое самомнение – че веднага разбирам дали тази моя беседа ще влезе през едното и ще излезе през другото ухо на слушателите. Позволете ми да ви разтворя сърцето си, за да ми помогнете да благодаря на Бог. Когато през 1928 г. разбрах какво иска Господ от мен, се захванах веднага за работа . В онези години – благодаря Ти, Боже, понеже трябваше много да се страда и много да се обича – едни ме мислеха за луд, други - като проявление на разбиране – ме наричаха мечтател, но мечтател с невъзможни мечти. Въпреки всички препятствия и моята собствена нищета аз продължих, без да се обезкуражавам. Тъй като това не беше мое дело, то започна да си проправя път посредством трудностите и днес вече е една

даденост, разпростряла се по цялата земя - от единия полюс до другия, която изглежда нещо съвсем естествено в очите на мнозинството, защото Господ пожела това дело да се зачете за Негово.

Казвах ви, че ми стигат само две думи да разменя с някого, за да разбера дали ме разбира или не. При мен не става както при квачката, която мъти яйцата си и чужда ръка ѝ подхвърля гъше яйце. Там минават дни и едва когато пиленцата разчупят черупките и тя види как се клатушка това пухено пиле, квачката разбира – по неговия разклатен вървеж, стъпка насам и стъпка натам – че то не е от нейните и че колкото и да се стареае, няма никога да се научи да пиука. Никога не съм се отнасял зле към човек, който ми е обърнал гръб, даже когато на желанията ми

да помогна са ми отвърждали арогантно. По този повод се сещам за един плакат, който видях през далечната 1939 г. в сграда, където водех духовни упражнения на едни студенти. На него пишеше: „Всеки пътник да си върви по пътя“. Това беше полезен съвет.

60

Простете ми това отклонение и макар че не сме се отдалечили от темата, нека се върнем на водещата нишка. Трябва да бъдете убедени, че професионалното призвание е основна и неделима част от нашата природа на християни. Господ иска да сте свети на мястото - където се намирате, в работата – която сте избрали, по каквито и да са причини. За мен всяко занимание е добро и достойно – стига да не се противопоставя на Божия закон – и може да бъде въздигнато до

свръхестествено ниво, т.е. да бъде влято в този поток на Любовта, който определя живота на християнина.

Не мога да не се обезпокоя, когато някой, говорейки за работата си, приема мъченическо изражение и разправя, че е погълнат от нея не знам колко си часа на ден, а в действителност не върши и половината от работата на своите колеги, които са движени – може би – само от егоистични подбуди или от други чисто човешки мотиви. Всички тук събрани, които водим личен диалог с Исус, изпълняваме точно определена работа: лекар, адвокат, икономист... Замислете се малко за колегите си, които се отличават със своя професионален авторитет, със своята почтеност, със своята самоотвержена работа – нима те не посвещават през деня, а и през нощта много часове

на това занятие? Няма ли какво да научим от тях?

Докато говоря, аз преценявам също така моето поведение и ви признавам, че когато си задавам този въпрос, изпитвам малко срам и веднага ме обзема желанието да моля Бог за прошка, мислейки за моя тъй слаб, тъймалодушен отклик на мисията, която Бог ни е поверил сред света. „Христос, пише един от Отците на Църквата, ни е заръчал да бъдем като светилници – за да се превърнем в учители на другите; за да действаме като квас; за да живеем като ангели сред хората, като възрастни сред децата, като духовни личности сред хора, които са само рационални; за да бъдем семе; за да дадем плод. Не би имало нужда да си отваряме устата, ако животът ни блестеше по такъв начин. Думите биха били излишни, ако

демонстрирахме делата. Нямахме да има нито един езичник, ако бяхме истински християни.”[12]

Образцов професионален живот

61

Трябва да избягваме грешката да мислим, че апостолатът се свежда до изпълнението на някоя и друга набожна практика. Ти и аз сме християни, но едновременно и неразривно с това сме граждани и трудещи се – с ясни задължения, които следва да изпълняваме по образцов начин, ако наистина искаме да станем свети. Самият Христос ни подканя: „*Вие сте светлината на света. Не може се укри град, който стои наврѣх планина. Нито запалят светило и го турят под крина, а на светилник, и свети на всички вкѣщи. Тѣй да свети пред човеците светлината ви, та да видят*

*добрите ви дела и да прославят
Небесния наш Отец.”[13]*

Служебната работа – каквато и да е тя – се превръща в светилник, който озарява вашите колеги и приятели. Затова често повтарям на тези, които се присъединяват към Опус Деи – и това важи за всички мои слушатели – какво ме интересува, че еди-кой си е добър мой син, т.е. добър християнин, щом е лош обуцар? Ако не се стреми да изучи добре занаята си и да върши работата си старателно, няма да може да го освети, нито да го поднесе на Господ. А освещаването на всекидневната работа е главната ос на истинската духовност за онези, които – потопени в съвременната действителност – сме решени да поддържаме връзка с Бог.

Борете се срещу прекалената снизходителност, която всеки проявява към себе си. Бъдете взискателни! Понякога обръщаме прекалено внимание на здравето, на почивката, която не бива да ни липсва именно защото ни е необходима – за да се върнем на работа с обновени сили. Но тази почивка – писах го преди много години – не значи да не вършим нищо. Тя значи да се развличаме с дейности, които изискват по-малко усилия.

В други случаи използваме фалшиви извинения, за да не нарушим спокойствието си; забравяме за святата отговорност, тежаща на раменете ни; задоволяваме се да свършим само необходимото, за да претупаме работата; оставяме се да бъдем подведени от аргументирани нелепости, та да седим със скръстени ръце. А сатаната и

неговите съюзници не излизат в отпуски. Чуй внимателно и размисли върху това, което пише свети Павел на християните, които служат като роби – той ги призовава да бъдат послушни на господарите си *„не със слугуване само за очи като човекоугодници, а като Христови раби, изпълнявайки от душа волята Божия, усърдно служейки, като че служите на Господа, а не на човеци”* [14]. Какъв добър съвет – нека го следваме ти и аз!

Нека поискаме просветление от Исус Христос, нашия Господ, и да Го помолим във всеки момент да ни помага да откриваме божествения смисъл, който превръща нашето професионално призвание в главната ос, върху която се основава и се движи нашето призвание за святост. В Евангелието ще прочетете, че Исус е бил познат като

„дърводелецът, Марииният син” [15]. Така и ние със свята гордост трябва да покажем с делата си, че сме работяги, хора на труда – мъже и жени!

Тъй като следва да се държим винаги като Божи посланици, трябва добре да помним, че не Му служим вярно, когато зарязваме задачите си, когато не споделяме с другите усилията и себеотрицанието при изпълнението на професионалните задължения, когато могат да ни посочат като безделници, несериозни, безотговорни, неорганизирани, мързеливи, негодни хора... Понеже този, който занемарява тези задължения – наглед помаловажни, трудно ще се справи с онези в духовния живот, които са много по-тежки. *„Верният в най-малкото е верен и в многото, а*

несправедливият в най-малкото е несправедлив и в многото.”[16]

63

Не говоря за въображаеми идеали. Придържам се към една много конкретна действителност, която е от особено значение, способна да промени и най-езическата, и най-враждебната към Божествените повели обстановка – както се случи в началните години от ерата на нашето спасение.

Насладете се на думите на един неизвестен автор от онези години, който описва накратко величието на нашето призвание с тези думи: *християните „са за света това, което е душата за тялото. Те живеят в света, но не са светски, така както душата е в тялото, но не е телесна. Те обитават във всички селища, както душата се намира във всички части на тялото. Действат чрез духовния*

*си живот, без да се открояват,
както прави душата чрез своята
същност... Живеят като
странници сред тленните неща с
надеждата за вечното небе,
както безсмъртната душа живее
сега в едно смъртно тяло. Те се
умножават ден след ден от
гоненията, както душата се
разхубавява от умъртвенията... И
не е редно християнинът да
напусне мисията си в света,
както на душата не ѝ е разрешено
да се отдели доброволно от
тялото.”[17]*

Следователно ще сбъркаме пътя,
ако не обръщаме внимание на
всекидневните занимания. И там
ни очаква Господ. Бъдете сигурни,
че посредством обстоятелствата в
обикновенния живот – подредени
или позволени от Провидението
според Неговата безкрайна
мъдрост – ние, хората, трябва да се
доближаваме до Бог. Няма да

постигнем тази цел, ако не се стремим добре да изпълняваме нашите задачи; ако не постоим с устрем в заниманията, захванати с човешки и със свръхестествени мечти; ако невършим работата си като най-добрия и ако е възможно – а мисля, че може, ако ти наистина го желаеш – дори по-добре от най-добрия, тъй като ще използваме всички честни земни средства, а и необходимите духовни, за да поднесем на нашия Господ едно изкусно дело, изпълнено с изящество и майсторство.

Да превърнем работата в молитва

64

Често казвам, че в тези моменти на разговор с Исус, Който ни вижда и ни слуша от олтара, не можем да отправим молитва,

която да не е лична. Пояснявам: за да се размишлява по начин, по който веднага да се установи диалог с Господ – не е нужен шумът на думите – трябва да излезем от анонимността, трябва да Му се представим такива, каквито сме, без да се спотайваме сред множеството, което пълни храма, нито да се потапяме в поток от кухо празнословие, което не извира от сърцето – приказки по навик, лишени от съдържание, а точно обратното.

И така, сега добавям, че и твоята работа следва да бъде лична молитва, трябва да се превърне в сериозен разговор с нашия Небесен отец. Ако търсиш освещаване във и чрез твоето професионално занимание, задължително трябва да положиш усилия то да се превърне в една не-анонимна молитва. Не бива тези твои усилия да пропаднат в

посредствената сянка на една рутинна, безлична работа, понеже точно в този момент ще погине божественият импулс, който вдъхновява твоите всекидневни занятия.

Сега се сещам за моите пътувания по фронтовете по време на Гражданската война. Без да разчитам на каквото и да е човешко съдействие, отивах там, където имаше човек, който се нуждаеше от моята свещеническа служба. В онези така специфични условия, които може би служеха на мнозина за оправдание на тяхното отпускане и небрежност, не се ограничавах да давам някакъв обикновен аскетичен съвет. И тогава бях движен от същата загриженост, която изпитвам и сега и която се опитвам Господ да пробуди у всеки от вас –безпокоях се за душите на онези младежи, а също

и за тяхната радост тук, на земята
Аз ги насърчавах да
оползотворяват времето с полезни
занимания; обяснявах им, че
войната не е някакъв затворен,
откъснат отрязък от живота им;
настоявах да не се отпускат, да
правят всичко възможно, за да не
превърнат окопа и караулната
будка в своеобразна чакалня на
гара, където хората убиват
времето в очакване на влакове,
които сякаш никога няма да
пристигнат.

Съветвах ги да се занимават с
нещо полезно - да четат, да учат
чужди езици – неща, съвместими
с войнишката им служба; никога
да не престават да бъдат Божи
хора и да се стараят цялото им
поведение да бъде Божие дело. И
се трогвах, като установявах, че
тези младежи реагираха чудесно в
така нелесната обстановка;

личеше си твърдостта на
вътрешната им закалка.

65

Спомням си също времето на моя престой в Бургос – пак в онези години. Мнозина идваха да прекарат по няколко дни с мен, някои възползвайки се от отпуските, докато други пък служеха в казармите в града. Живеех в един разнебитен хотел; там делях стая с няколко мои духовни синове. Макар че нямахме дори най-необходимото, успявахме така да се организираме, че на пристигащите – а те бяха стотици – да не им липсва нужното, за да си починат и да си възстановят силите.

Имах навика да се разхождаме по брега на река Арлансон, докато разговарях с тях, докато слушах техните откровения, докато се

опитвах да ги ориентирам с подходящия съвет, който да ги утвърди или да им отвори нови хоризонти в духовния живот. И винаги – с Божията помощ – ги окуражавах, ги въодушевявах, ги разпалвах в тяхното християнско поведение. Понякога, вървейки, стигдохме до манастира[18] в местността Лас Уелгас; друг път отивахме в катедралата.

Обичах да ги качвам на една от кулите ѝ, за да видят отблизо орнамента по покрива – една истинска каменна дантела, плод на търпелив и тежък труд. В разговора насочвах вниманието им, че тази красота не се вижда отдолу. И, за да им дам конкретен урок за това, което толкова често им бях обяснявал, коментирах: това е Божият труд, това е работа, извършена за Бог! - да доведеш докрай професионалната си работа със съвършенството,

красотата и изящството на тези каменни ажюри. И те разбираха – застанали пред реалността, разкрила се пред очите им – че всичкият този труд бе една молитва, един красив диалог с Господ. Хората, вложили своето усърдие в тази работа, отлично са знаели, че отдолу, от улиците на града, никой няма да оцени усилията им. Те бяха вложени единствено за Бог! Сега разбираш ли как професионалното призвание може да доближава до Господ? Прави като онези каменоделци и работата ти също ще стане Божия работа, едно човешко дело с Божествена същност и вид.

66

„Убедени, че Бог се намира във всички неща, ние обработваме полетата, хвалейки Господ, кръстосваме моретата и

изпълняваме всички други наши служби, възпявайки Неговите милости.”[19] По такъв начин ние сме свързани във всеки момент с Бог. Дори когато сте откъснати от своята обичайна среда – както онези младежи в окопите – ще живеете богат живот с Господ чрез тази постоянна и усилна лична работа, която сте съумели да превърнете в молитва, тъй като сте я започнали и завършили в присъствието на Бог Отец, на Бог Син и на Бог Свети Дух.

Обаче не забравяйте, че живеете и в присъствието на хората и че те очакват от вас – от теб! – едно християнско свидетелство. Затова трябва да действаме – и в професионалните си занимания, и в човешки план – по такъв начин, че да не се срамуваме, ако ни види как работим човек, който ни познава и ни обича, нито пък да му дадем повод да се черви. Ако

работите според духа, на който се опитвам да ви науча, няма да изложите тези, които разчитат на вас, нито вие бихте се изчервявали. Няма да ви се случи и онова на човека от притчата, който решил да построи една кула: *„Кога тури основите и не може да я доизкара, да не би да почнат да му се смеят всички, които го гледат, и да казват: Тоя човек почна да строи и не можа да доизкара.“* **[20]**

Уверявам ви, че ако не загубите от поглед своята свръхестествена цел, ще увенчаете вашето дело, ще завършите вашата катедрала до последния детайл.

67

„Можем!“ **[21]** Можем да победим и в тази битка с помощта на Господ. Бъдете убедени, че не е трудно работата да се преобрази в молитвен диалог. Трябва само да

го пожелаем и да се постараем да го сторим – Бог вече ни чува, вече ни окуражава. Така постигаме духовността на съзерцателните души наред всекидневната работа! Защото придобиваме увереността, че Той ни гледа, като между другото пожелава от нас едно ново превъзможване - някоя малка жертвичка, една усмивка за натрапилия се човек, захващане с най-неприятната, ала най-належащата къщна работа, съблюдаване на установения ред, постоянствайки при изпълнението на задълженията - макар че би било много по-лесно да се отхвърлят, да не се оставя днешната работа за утре. И всичко това – за да Му угодим на Него, на нашия Бог Отец! И може би ще сложиш на масата си или на някое друго място - което не привлича вниманието, но което на теб ще ти служи като отправна точка за съзерцателния дух –

разпятието, което вече е станало
за твоята душа и за твоя ум
помагалото, откъдето учиш
уроците за трудовия ти пост.

Ако се решиш – без да се държиш
необичайно, без да напускаш
света, а изпълнявайки своите
обичайни задължения - да
поемеш по тези пътища на
съзерцание, веднага ще се
почувстваш като приятел на
Учителя, получил божествената
заръка да проправя на земята
Божите пътеки за цялото
човечество. Истина е; с тази своя
работа ще допринесеш
Христовото царство да се
разпростре по всички
континенти. Така ще следват един
подир друг часовете на работа,
поднесени за далечните народи,
които се раждат за вярата, за
народите от Изтока, варварски
възпрепятствани да изповядват
свободно своята вяра, за страните

със стара християнска традиция, в които сякаш е отслабнала светлината на Евангелието и душите се лутат в мрака на невежеството... Ето каква стойност придобива този час работа - времето, в което продължаваш със същото старание да работиш още мъничко, още няколко минути – докато приключиш работата. И така по един прост и практичен начин превръщаш съзерцанието в апостолат, правиш го властно желание на сърцето, което бие в съзвучие с нежното и милосърдно сърце на Исус, нашия Господ.

Да правим всичко с любов

68

А как ще мога – струва ми се, че питаш – да действам винаги с този дух, който да ме води да си свършвам перфектно професионалната работа?

Отговорът не е мой, а на свети Павел: „*Бъдете бодри, стойте във вярата, бъдете мъжествени, крепки; всичко у вас да става с любов*“.[22] Вършете всичко драговолно и с любов, никога не се поддавайте на страха или на рутината, служете на нашия Бог Отец.

Много обичам да повтарям – защото лично съм го изпитал – тези не толкова художествени стихчета, ала много красноречиви: „Целият ми живот е изпълнен с любов/ и ако съм опитен в любовта,/това е поради силата на болката,/ тъй като няма по-добър влюбен / от този, който е страдал много.“ Настоявам: изпълнявай професионалните си задължения с любов; свършвай всичко с любов и ще се убедиш – именно защото обичаш, независимо че ще вкусиш горчивината на неразбирането, на

неправдата, на неблагодарността
и даже на истинския човешки
провал – в чудесата, които
произлизат от твоята работа: едни
чудни плодове, семе за вечността!

69

Понякога обаче се случва някои
хора, които са добри или по-скоро
добродушковци – да заявяват на
думи, че желаят да
разпространяват красивия идеал
на нашата вяра, ала на практика
се задоволяват с лекомислено,
безгрижно професионално
поведение - изобщо несериозни
хора. Ако се сблъскаме с такива
мними християни, трябва да им
помогнем с любов и яснота.
Когато е нужно, прибегнете до
евангелското лекарство на
братската забележка: *„И да падне
човек в някое прегрешение, вие
духовните поправяйте такъв с дух
на кротост, като се пазите да не*

би и вие да бъдете изкушени. Понасяйте един другиму теготите, и така изпълнете закона Христов. “[23] А ако върху тяхното призвание на католици се добавят още елементи: по-зряла възраст, опит и отговорности, тогава с още по-голямо основание трябва да им говорим, трябва да се постараем те да реагират, та да придобият по-голяма тежест на работното си място; трябва да ги насочваме както един добър баща, както учител – без да ги унижаваме.

Заслужава бавно да размислим върху поведението на свети Павел: „Сами знаете, как трябва да подражавате нам, защото ние не безчинствувахме у вас, нито у някого ядохме хляб даром, а работехме с труд и мъка деня и нощи, за да не отегчим някого от вас... Защото и когато бяхме между вас, наръчвахме ви това:

който не иска да се труди, не бива и да яде.“[24]

70

От любов към Бог, от любов към душите и за да отговорим на нашето призвание на християни, трябва да даваме пример. За да не скандализирате, за да не давате и най-малкия повод хората да си мислят, че Божите синове са бездейни и некадърни, за да не служите като лош пример, вие трябва да се стремите да покажете с вашето поведение добрия, правилния образец на един отговорен човек. Както селянинът, който оре земята, докато постоянно въздига сърцето си към Бог, така и дърводелецът, железарят, чиновникът, интелектуалецът – всички християни – трябва да бъдат пример за своите колеги без всякаква гордост, тъй като в

душите ни твърдо е залегнало убеждението, че ще постигнем победа само ако разчитаме на Него - ние сами и сламка не можем да повдигнем от земята[25]. Следователно всеки в своята област, на своето място в обществото трябва да се чувства задължен да върши едно Божие дело – навсякъде да разнася Господния мир и радост.

„Образцовият християнин винаги носи със себе си спокойствие и задоволство. Спокойствие – понеже съзнава, че е в присъствието на Бог, и задоволство – понеже вижда, че е заобиколен от Неговите дарове. Такъв християнин е една истинска личност, един свят Божии свещеник.“[26]

71

За да постигнем тази цел, трябва да действаме, водени от Любовта.

Никога не бъдете като човек,
който изтърпява тежестта на
някакво наказание или
проклятие: „И всичко, що вършите
словом или делом, всичко вършете
в името на Господа Иисуса
Христа, като благодарите чрез
Него на Бога и Отца.“[27] И така
ще приключим перфектно нашата
задача, изпълвайки времето,
защото ще бъдем Божи
инструменти на любовта, които
съзнават отговорността и
доверието, които Господ възлага
на раменете им независимо от
тяхната слабост. Във всяко твое
занимание – тъй като разчиташ
на Божията сила – трябва да се
държиш като човек, който се
ръководи изключително от
Любовта.

Ала нека не си затваряме очите
пред действителността и да не се
поддаваме на повърхностната и
наивна представа, че ни очаква

лек път и че за неговото извървяване ще са ни достатъчни само искрени намерения и пламенни желания да служим на Бог. Не се съмнявайте – през годините ще се сблъскате – може би по-рано, отколкото сте си представяли – с особено сложни ситуации, изискващи дух на жертвоготовност и отказване от собствените интереси. В такива случаи крепне добродетелта на надеждата и можеш смело да кажеш като свои думите на апостола: *„Защото мисля, че страданията на сегашното време не са нищо в сравнение с оная слава, която ще се яви в нас.“* [28]

Размисли с увереност и в спокойствие какво ще представлява безкрайната Божия любов, излята върху това клето създание! Дойде часът ти – посред твоите обичайни занимания – да упражниш вярата, да пробудиш надеждата, да разпалиш любовта,

т.е. да задействаш трите богословски добродетели, които ни подтикват веднага да изкореним – без преструвки, без замазвания, без увъртания – грешките в нашето професионално поведение и в нашия духовен живот.

72

„И тъй братя мои възлюбени – звучи отново гласът на свети Павел – бъдете твърди, непоколебими и напредвайте винаги в делото Господне, като знаете, че трудът ви не е напразен пред Господа.“[29] Виждате ли? Цяла плетеница от добродетели участва, когато вършим своята обичайна работа с намерението да го осветим: твърдост – за да постоянстваме в нашата работа независимо от възникващите трудности и без да се оставяме никога да ни сломи нейният

товар; упоритост – за да се раздаваме безрезервно и за да надмогваме удобствата и егоизма; отговорност – за да изпълняваме нашите задължения към Бог, към обществото, към семейството, към колегите; предвидливост – за да знаем във всеки случай какво е подходящо да се направи и да пристъпим към действие без забавяне... И всичко това – повтарям – с любов, с ясното и непосредствено осъзнаване на важността на резултата от нашия труд и неговото апостолско значение.

Любовта се разкрива в делата, а не в празните приказки - казва една испанска пословица и смятам, че не е нужно да ѝ се добавя каквото и да е.

Господи, дай ни Твоята благодат. Отвори ни вратата на работилницата в Назарет, та да се

научим да Те имаме винаги пред очите си Теб с Твоята майка Дева Мария и със светия патриарх Йосиф – когото толкова много обичам и почитам – как тримата сте се посветили на един живот, изпълнен със свята работа. Нашите клетки сърца ще се развълнуват и ще започнем да Те търсим и ще Те намерим във всекидневната работа, която Ти желаеш да превърнем в Божие дело – дело на Любовта.

[1] Еклезиаст, 7, 8.

[2] Левит, 22 ,20.

[3] Мк. 7, 37.

[4] Вж. Símbolo Quicumque.

[5] Вж. Рим. 5, 12.

[6] Бит. 2, 15.

[7] Йоан, 4, 36.

[8] Книга на Йова, 5, 7

[9] Мт. 21, 28

[10] Мт. 21, 29.

[11] Климент Александрийски, Stromata (Стромати (свитъци) - б. пр.), 7, 7 (PG 9, 450-451).

[12] Свети Йоан Златоуст, In Epistolam I ad Timotheum homiliae (Проповеди върху I Послание до Тимотея – б. пр.), 10, 3 (PG 62, 551).

[13] Мт. 5, 14-16.

[14] Еф. 6, 6-7.

[15] Мк. 6, 3.

[16] Лк. 16, 10.

[17] Epistola ad Diognetum (Писмо до Диогнет – б. пр.), 6 (PG 2, 1175).

[18] „Санта Мария ла Реал” – манастир, в който служат сестрите цистерцианки на свети Бернар; намира се западно от Бургос, недалеч от река Арлансон – б. пр.

[19] Климент Александрийски, Стромати, 7, 7 (PG 9, 451).

[20] Лк. 14, 29-30.

[21] Мт. 20, 22.

[22] 1 Кор. 16, 13-14.

[23] Гал. 6, 1-2.

[24] 2 Сол. 3, 7-10.

[25] Срв. Йоан 15, 5.

[26] Климент Александрийски, Стромати, 7, 7 (PG 9, 451).

[27] Кол. 3, 17.

[28] Рим. 8, 18.

[29] 1 Кор. 15, 58.

Проповед, произнесена на 6
февруари 1960 г.

*Превод от испански: Марио
Георгиев*

.....

pdf | документ, генериран
автоматично от [https://opusdei.org/bg-
bg/article/trud-za-bog/](https://opusdei.org/bg-
bg/article/trud-za-bog/) (27.02.2026)